

Jafnréttisáætlun Embættis landlæknis

Leiðarljós

Að Embætti landlæknis sé eftirsóknarverður vinnustaður þar sem jafnrétti og jafnræði kynjanna er virt í hvívetna og konur og karlar hafi jöfn tækifæri. Þá vill EL að hæft, áhugasamt og traust starfsfólk veljist til starfa hjá embættinu, þeir uni þar hag sínum og hafi metnað til að takast á við þau verkefni sem embættinu er falið lögum samkvæmt.

Jafnréttisáætlun Embættis landlæknis

Jafnréttisáætlun þessi tekur til starfsfólks Embættis landlæknis, sbr. 18. gr. laga nr. 10/2008, um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla (jafnréttislaga), og kveður á um markmið og aðgerðir til að tryggja starfsfólki embættisins þau réttindi sem kveðið er á um í jafnréttislögum.

Þá eru í áætluninni markmið og aðgerðir sem lúta að ákvæðum jafnréttislaga sem varða innra starf embættisins. Um önnur verkefni þeirra á sviði jafnréttismála er kveðið á um í framkvæmdaáætlun í jafnréttismálum til fjögurra ára sem samþykkt er á Alþingi sem þingsályktun, sbr. 11. gr. jafnréttislaga.

Markmið jafnréttisáætlunar embættisins gagnvart starfsfólki

Tilgangur jafnréttisáætlunar er að tryggja jafnrétti kynjanna, jafna stöðu og virðingu kvenna og karla innan embættisins og að stjórnendur og starfsfólk sé meðvitað um mikilvægi þess að allir fái notið sín óháð kyni. Mikil verðmæti felast í virku jafnréttisstarfi. Þá sýna rannsóknir að vinnuandinn er betri og framlegðin meiri á vinnustöðum þar sem jafnrétti ríkir og starfsliðið samanstendur af bæði konum og körlum.

Launajafnrétti

Í launastefnu embættisins segir: Launaákvæðanir skulu vera gagnsæjar og málefnalegar. Á þetta við um öll starfskjör og réttindi sem metin eru til fjár. Mikilvægt er að laun taki mið af þeim kröfum sem starf gerir til starfsmanns með

tilliti til ábyrgðar, álags og sérhæfni. Einnig er mikilvægt að laun taki mið af hæfni og frammistöðu starfsmanna og hvetji starfsmenn til að veita sem besta þjónustu.

Jafnlaunastefna er samofin launastefnu en með jafnlaunastefnu er átt við þá stefnu að greiða starfsmönnum óháð kyni sömu laun fyrir sambærileg og jafnverðmæt störf í samræmi við gildandi kjara- og stofnanasamninga. Störf geta verið ólík en þau geta verið metin jafnverðmæt út frá kröfum sem starf gerir til starfsmanns svo sem menntun, starfsreynslu, ábyrgð og álag (kemur fram í starfslýsingu og starfsauglýsingu).

Framkvæmdastjórn EL framkvæmir launagreiningu árlega en í því felst að unnin er kerfisbundin úttekt á kjörum starfsmanna þar sem skoðað er meðal annars starfsheiti, kyn, menntun og starfsaldur. Brugðist skal við athugasemdum um óútskýrðan launamun.

Laus störf og framgangur í starfi, starfspjálfun, endurmenntun og símenntun.

Starf sem laust er til umsóknar skal standa opið jafnt konum og körlum. Stefnt er að því að halda sem jöfnustu hlutfalli kynjanna. Jafnréttissjónarmið verði metin til jafns við önnur mikilvæg sjónarmið sem ráða við stöðuveitingar. Sérstök áhersla er lögð á að jafna stöðu kynjanna í stjórnunar- og áhrifastöðum.

Tryggt verði að konur og karlar njóti sömu möguleika til starfspjálfunar, endurmenntunar og símenntunar og til að sækja námskeið er haldin eru til að auka hæfni í starfi eða til undirbúnings öðrum störfum. Þess verði gætt við úthlutun verkefna og tækifæra til að axla ábyrgð, sem og þegar um framgang eða tilfærslu í störfum er að ræða, að einstaklingum sé ekki mismunað vegna kynferðis. Sama gildir um starfs- eða vinnuhópa sem starfsfólk er skipað í.

Í auglýsingum eru störf ókyngreind og þess gætt að hafa bæði kynin í huga við gerð þeirra. Hvetja skal bæði kynin til að sækja um auglýst störf.

Halda skal kynjagreint bókhald yfir þátttöku starfsfólks í námskeiðum, í annarri skipulagðri endurmenntun og í starfs- og vinnuhópum svo unnt sé að greina hvort á annað kynið hallar við nýtingu slíkra tækifæra. Komi slíkt í ljós ber að gera grein fyrir því í hvernig slíkur halli verði leiðréttur.

Samræming fjölskyldu- og atvinnulífs

Starfsfólki er gert kleift að samræma starfsskyldur og skyldur gagnvart fjölskyldu eftir því sem við verður komið og þörf er á. Feður skulu til jafns við mæður hvattir til að nýta fæðingarorlofsréttindi sín.

Starfsfólki skulu kynnt úrræði á borð við sveigjanlegan vinnutíma, möguleika á hlutastörfum og þess háttar.

Fara skal yfir fjölda yfirvinnustunda og gera kyngreint yfirlit yfir þær. Leitast skal við að tryggja að yfirvinna starfsfólks sé innan eðlilegra marka og hafi þannig ekki áhrif á fjölskyldulíf. Bregðast skal við með endurskipulagningu verkefna eða annarri vinnuhagræðingu ef þörf er á.

Kynbundin og kynferðisleg áreitni

Allt starfsfólk á rétt á því að komið sé fram við það af virðingu og að það sæti ekki kynbundinni eða kynferðislegri áreitni. Í jafnréttislögum eru eftirfarandi skilgreiningar:

- **Kynbundin áreitni:** Hvers kyns ósanngjörn og/eða móðgandi hegðun, sem tengist kyni þess sem fyrir henni verður, er í óþökk og hefur áhrif á sjálfsvirðingu þess sem fyrir henni verður og er haldið áfram þrátt fyrir að gefið sé skýrt í skyn að hegðunin sé óvelkomin. Áreitnin getur verið líkamleg, orðbundin eða táknræn. Eitt tilvik getur talist kynbundin áreitni ef það er alvarlegt.
- **Kynferðisleg áreitni:** Hvers kyns ósanngjörn og/eða móðgandi kynferðisleg hegðun sem er í óþökk og hefur áhrif á sjálfsvirðingu þess sem fyrir henni verður og er haldið áfram þrátt fyrir að gefið sé skýrt í skyn að hegðunin sé óvelkomin. Áreitnin getur verið líkamleg, orðbundin eða táknræn. Eitt tilvik getur talist kynferðisleg áreitni ef það er alvarlegt.

Unnið skal markvisst að því að skapa jafnréttis menningu innan embættisins. Í því felst að skapa umhverfi þar sem hægt er að ræða opinskátt um menningu og staðalmyndir og hvernig hægt er að stuðla að fordómalausum samfélagi. Starfandi er nefnd innan embættisins sem hefur það hlutverk að móta verklagsreglur svo fylgja megi lögum og reglugerðum um áreitni á vinnustöðum.

Útbúnar verði verklagsreglur um meðferð mála sem varða kynbundna og kynferðislega áreitni þar sem skýrt er kveðið á um úrræði. Verklagsreglurnar verði birtar á Sellunni. Fræðsla um kynbunda og kynferðislega áreitni og meðferð slíkra mála skuli haldin reglulega.

